

"Het heeft te maken met die diepgewortelde thetische behoefte van de mens. Wie alle onderlinge verbanden wil doorzien, en die daarna ook nog eens wil gaan beschrijven, die komt niet verder. Dat kan alleen doorbroken worden door stelligheid. Maar stelligheid zonder leer is dogmatiek. En dus zorgen we voor stelligheid met leer."

"Ja, ja, ratel jij maar door," zei ze terwijl ze een kruimeltje van de tafel op haar hand veegde. "Ondertussen zit ik er mooi mee. Die oelwapper die wil met me naar bed. Zijn vorige secretaresse heeft hij ook de deur uitgeneukt."

Hij stond op en trok zijn broek omhoog.

Hendriks had veel contacten in het buitenland. Hij moest zo nu en dan dienstreizen maken. De diensten van zijn secretaresse konden daarbij niet ontbeerd worden. Het was in het belang van de zaak dat zij meeging. Zijn secretaresse moest er toonbaar uit zien, want zij zou bij sommige besprekingen lijfelijk aanwezig zijn. Hij kocht voor haar een mooie pakje en bijbehorende zwarte panty's met naaldhakken. En wat lingerie. Omdat het toch fiscaal aftrekbaar was.

Maar zij had zichzelf wijsgemaakt dat Hendriks met haar naar bed wilde.

Zo-zo.

"Wat ik wil zeggen," hernam hij in doceertoon," is dat Hendriks redeneert vanuit een beperkt referentiekader waarbinnen zijn leerstellingen algemene geldigheid hebben. Omgekeerd redeneer jij vanuit een al evenzeer beperkt referentiekader waarvoor geldt dat, als ik zo vrij mag zijn, twijfels geplaatst kunnen worden bij de algemene geldigheid van de leerstellingen die daarin te vinden zijn, ook indien de vermeende algemene geldigheid geëvalueerd wordt binnen jouw referentiekader."

Het porcelein klonk schel op de aanrecht. Ze was opgestaan. Ze vouwde de krant op en liep ermee naar de voorkamer.

Deze vrouw, dacht hij.

In de gedachtenstroom die volgde passeerden onder meer haar gekrijs bij hun eerste intieme samenzijn en haar lonkende blikken in de richting van zijn student-assistent de revue.

De mensen zeggen dat ze er jong uit ziet voor haar leeftijd, dacht hij samenvattend, maar zij is zo oud dat zij al vergeten is dat de laatste fysieke vonk van haar lichaam is uitgeslagen toen zij twintig jaar geleden haar tweede kindje baarde.

Zelf was hij er zich van bewust dat zijn fysieke uitstraling lang geleden was gedoofd. In een poging zijn jeugd te herwinnen had hij een paar maanden tevoren zijn baard afgeschoren, maar in de spiegel had hij vastgesteld dat zijn baard meer levenservaring gecamoufleerd had dan hij verwacht had. De verstenende kou van bergwinden had zijn gelaat gehard.

Daar was niets meer aan te doen. Hij had een "Bergsteiger" willen zijn, en hij was een "Bergsteiger" geworden. Een bergbeklimmer moet het niet hebben van jeugdige onbezonnenheid, maar van doorleefde ervaring. Hij moest lachen bij de gedachte dat hij zijn raadselachtige aantrekkingskracht op haar nog niet verloren had. Haar was het er natuurlijk om te doen dat bij hem jaloezie op gewekt zou worden zodat hij een poging zou ondernemen HAAR te beklimmen.

Deze vrouw, dacht hij, er is geen haar op mijn hoofd die daarover peinst. Zij wilde zo graag boven haar niveau trouwen en daarna kinderen krijgen die ze evenmin zou kunnen begrijpen. Daarna moest ZIJ zonodig gaan werken, alsof mijn hoogleraarsalaris niet voldoende was. Laat haar dan nu niet aan mijn kop gaan zeuren over de avances van haar chef. Die zijn er niet, en als ze er zijn, dan is hij degene die mijn medelijden verdient.

"Bert. Telefoon."

Hij liep naar de voorkamer. Ze had de hoorn naast de telefoon gelegd en zat bij het raam. Ze had de krant voor haar uitgespreid op de grond.

"Ja, Lexmond hier," zei hij.

"Eh, je was niet op de faculteit, dus ik heb dit nummer maar gedraaid."

Hij wist niet wie hij aan de lijn had. Hij vond het bovendien niet nodig dat er aan hem uitgelegd werd hoe dit telefonische contact tot stand was gekomen.

"Ik bel vanwege ons gesprek van gisteren."

Dat was grappig. Hij had niet verwacht dat Van Rhein iets van zich zou laten horen.

Hij had Van Rhein de dag daarvoor de les gelezen. Van Rhein had het lef gehad te solliciteren voor een baantje bij een hoogleraar die hij een paar jaar tevoren openlijk voor schut had gezet. Dat ging natuurlijk niet door. Niet alleen kon je hoogleraren niet ongestraft voor schut zetten, maar bovendien waren de vacatures waarnaar Van Rhein gesolliciteerd allang vergeven. Hij had Van Rhein erop gewezen dat de benoemingsadviescommissie niet begreep waarom Van Rhein na zijn promotie niets meer gepubliceerd had en had hem duidelijk gemaakt dat hij zijn opstelling drastisch moest herzien indien hij in aanmerking wilde komen voor een baantje bij de faculteit.

Maar Van Rhein scheen niet te begrijpen dat het doek voor hem gevallen was.

"Als ik het goed begrepen heb," zei Van Rhein," dan moet ik je het een en ander vertellen voordat ik aan de sollicitatieprocedure mag meedoen."

"De commissie," reciteerde Lexmond," heeft bepaalde bezwaren ten aanzien van je activiteiten na je promotie. Of, beter gezegd, het gebrek aan activiteiten. Als je dat niet kunt

verklaren door mij te wijzen op bepaalde omstandigheden, dan zul je niet voor een sollicitatiegesprek worden uitgenodigd."

Van Rhein bazelde wat over een werknemer die ontslagen wordt en daarna aan zijn werkgever moet gaan uitleggen waarom hij een tijdje niet gewerkt heeft.

Lexmond probeerde een krantenkop in zijn mentale gezichtsveld te roteren zonder daarbij de leesbaarheid aan te tasten. *Bukkerings Vrienden* las hij.

"De keuze is aan jou," zei hij, nadat Van Rhein uitgebazeld was.

"Oké, dat wilde ik even scherp hebben."

Het interesseert mij geen donder wat jij scherp wilt hebben, dacht Lexmond, terwijl Van Rhein een klagerig verhaal begon af te steken.

Het was ongehoord. Anderhalf jaar had hij niets van Van Rhein gehoord, hoewel Lexmond Van Rhein had aangeboden als referent te fungeren, en dan vond Van Rhein het vreemd dat hij nog steeds werkloos thuis zat. Wat dacht die sukkel wel! Alsof Lexmond zijn hoogleraarsfunctie zomaar in de schoot geworpen had gekregen. Alsof hij geen twaalf jaar had moeten wachten totdat zijn ene rivaal naar elders was weggepromoveerd en zijn andere rivaal de VUT in was gegaan.

Deze sukkel dacht dat je thuis lekker knus boekjes kon schrijven, en dan kon zeggen: hier ben ik weer, rol de rode loper maar uit.

"Van academici wordt verwacht dat zij hun eigen werkgelegenheid scheppen," zei Lexmond tussen het geklaag van Van Rhein door.

"Maar ik ben interne kandidaat," klaagde Van Rhein verder. "Ik begrijp niet waarom je dan eerst nog moet gaan klagen over de tijd dat je nog geen interne kandidaat was voordat je tot zo'n procedure toegelaten wordt."

"Ik was zelf ook interne kandidaat," zei Lexmond," dat is echt geen pretje hoor. Daar moet je doorheen."

Interne kandidaat. Toen Lexmond interne kandidaat was geweest had de halve faculteit in achterkamertjes geroepen dat het aanstellen van een interne kandidaat op een hoogleraarpost een vorm van inteelt was. Ze hadden grapjes zitten maken over zijn publicatielijst waarop, volgens sommige minkukels, opvallend veel recensies hadden gestaan. Alsof Lexmond daarmee niet bewezen had dat hij in ieder geval meer boeken las dan de rest. Alsof het een pretje is honderden pagina's academische gebazel te moeten lezen om daar nadien een stukje van 400 woorden over te kunnen schrijven.

Interne kandidaat. Ten procedurele betekende dat niet meer dan dat een benoemingsadviescommissie zo'n kandidaat moest uitnodigen voor een gesprek. Dat gesprek was een zuivere formaliteit. Ten materiële betekende de status van interne kandidaat helemaal niets. Een benoemingsadviescommissie die van een interne kandidaat afwilde, moest even naar P&O bellen om advies in te winnen over de te volgen strategie, en daarna kon de interne kandidaat aan de kant geschoven worden.

Maar hem hadden ze niet aan de kant kunnen schuiven met hun gebabbel over inteelt en recensies. Hij had zijn eigen werkgelegenheid gecreëerd door inleidende colleges filosofie te verzorgen in een andere faculteit. De faculteit waarin hij hoogleraar was geworden was daarvan financieel afhankelijk geweest. En dan zouden ze hem toch hebben gepasseerd voor die leerstoel?

Uit-ge-slo-ten.

Dat Van Rhein interne kandidaat was, deed echter niet terzake. Van Rhein zou niet eens uitgenodigd worden voor een gesprek. Die idioot wist zelf kennelijk niet dat de benoemingsadviescommissie hem uit *moest* nodigen voor een gesprek, zo wereldvreemd was hij. Er was geen enkele reden om hem wijzer te maken dan hij dom was. Werd Van

Rhein geselecteerd, dan zou de kandidaat voor Lexmonds onderzoeksprogramma van de rol afgevoerd moeten worden. Het zou wat worden als de benoemingsadviescommissie de kandidatuur van Van Rhein serieus in overweging zou nemen waarna Lexmond als voorzitter van de commissie de kandidaat van wie hij referent was, openlijk zou moeten torpederen.

Dat Van Rhein zelf niet wist hoe de regels in elkaar zaten, loste dit probleem op.

Deze idioot zit mij een verhaal te vertellen om een bezwaar weg te nemen dat helemaal niet bestaat. Die gaat mij uitleggen waarom het moeilijk is van buiten het circuit boeken gepubliceerd te krijgen. Alsof dat een fluitje van een cent zou zijn voor mensen die niet werkloos zijn. Alsof je artikelen gepubliceerd kunt krijgen zonder redacteur te zijn van een blad waarin je de artikelen van de redacteurs van de bladen waarin je je artikelen wilt publiceren, kunt publiceren.

Hoe is het mogelijk dat iemand die zo dom is dat hij niet begrijpt dat ik hem voor de gek heb gehouden ooit door de lagere school heen is gekomen!

Toen Van Rhein uitgeklaagd was, zei Lexmond: "Ik zal de commissie mededelen dat je voor 90% geen invloed had op de omstandigheden die je in je werkzaamheden belemmerden. Dan hoor je nog wel van ons."

"Een lastige, hè?" vroeg zij toen het contact was verbroken.

Hij lachte.

"Het is die idioot waarover ik je vorige week vertelde. Die het lef had te solliciteren naar een functie bij Weber."

"Via de zijdeur de straat op, zo te horen."

"Die idioot weet niet hoe het werkt. Wat zit jij daar te lezen over Bukkerings?"

"Een ingezonden stuk. In de krant van eergisteren, hoor. Over die brief van minister Bukkerings. Dat ze de boeren maar hun zin moeten geven omdat die anders bij de

volgende verkiezingen niet op het CDA stemmen. De briefschrijver vindt het maar vreemd dat een vertrouwelijk briefje van de ene minister aan de andere minister is doorgespeeld aan journalisten."

"Die weet ook niet hoe het werkt."

Ze keek hem aan.

"Net zo min als Van Rhein, bedoel ik."

"Van Rhein?" vroeg ze.

"Die idioot die ik net aan de lijn had. Ik zal kijken of we een nul-aanstelling voor hem kunnen ritselen, maar daarmee houdt het op. Krijgt-ie een bibliotheekpasje."

Ze zat te lachen.

"Waarom lach je?" vroeg Lexmond.

"O, zomaar."

"Is het zo'n leuk stukje?"

"Deze briefschrijver weet precies hoe het werkt, geloof ik. Hij geeft ze allemaal een veeg uit de pan. Wil je het ook lezen?"

"Een ingezonden brief in de krant van eergisteren gaan lezen? Ben je mal!"

Mensen die ingezonden stukken in de krant schreven, dat waren betweters die bij gebrek aan beter in toekomstig pakpapier de alleswetters uithingen. Opiniërende artikelen in de krant waren alleen de moeite van het lezen waard als een criminoloog de criminaliteit in Nederland analyseerde of als een medicus zijn standpunt over euthanasie ontvouwde.

Nu ja, dacht Lexmond, ze valt me tenminste niet meer lastig met haar wensdromen over Hendriks.